

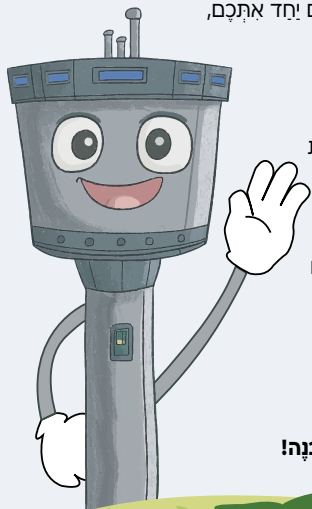

טוֹבֵי וְהַצִּיפּוֹרִים

מדריך הציפורים של יבנה

שְׁלוֹם לָכֶם קְהִילַת יַבְנָה, אֲנִי טוֹבִי!

למה קראו לי טובי? כי המשמעות שלי היא "טבע וסביבה ביבנה" במקור, אני מגדל המים של יבנה (שאתם בטח רואים אותו מדי פעם), אבל לאחרונה קבלתי תפקיד חדש - אני מקדם יחד אתכם, הילדים, את הטבע והסביבה ביבנה!

ידעתם שכמעט בכל מקום יש טבע? כן, גם כאן בעיר! הסביבה הטבעית ליד הבית נקראת "טבע עירוני" וזה אומר שממש מתחת לבית שלכם, אתם יכולים למצא הרבה מינים מיוחדים של צפורים, יונקים, עצים וצמחים שונים ומגוונים.

אז אם אתם סקרנים כמוני, אוהבים את הטבע והסביבה, אוהבים לטיל ולראות נופים מעניינים הצטרפו אלי וביחד נפיר את הטבע העירוני ביבנה!

אספר לכם כאן על הציפורים הנופצות ביבנה. ממש מתחת לבית, בפארק, על העץ בנינה או בבריכת הנון.

הטבע בעיר - מהננים לזרז מקיים

עיריית יבנה רואה בחינוך לערכים של קיימות, שמירה על הסביבה והכרת הטבע המקומי אבן יסוד בבניית קהילה איכותית, מחוברת וערכית. אנו מאמינים כי הדרך לשינוי אמיתי עוברת דרך מעורבות קהילתית, סקרנות, ידע וחינוך מגיל צעיר ועד לבגרות.

מתוך מחויבות זו פועלת העירייה בשיתוף המשרד להגנת הסביבה להרחבת המודעות הסביבתית בקרב תושבי העיר ולעידוד יוזמות קהילתיות בנושאי טבע, סביבה ואורח חיים מקיים. מיזם "טובי-טבע וסביבה ביבנה", בהובלת יונתן אילן ולצידו מתנדבים מהעיר, הוא ביטוי מרגש ומשמעותי לשותפות בין קהילה לעירייה, ולחזון משותף של עיר ירוקה, מתחדשת וקשובה לעולם הטבע שסביבנו.

בחוברת זו תוכלו למצוא מידע וכלים שיאפשרו היכרות עם עולם הציפורים המקומי. יחד נמשיך להצמיח את הדור הבא של שומרי הסביבה ביבנה.

איורי ציפורים מבוססים על אתר: "BIRDS OF THE WORLD" שמות המאירים: Lluís Sanz, Etel Vilaró, Norman Arlott, Hilary Burn, Jan Wilczur, A. a. pekinensis, Ren Hathway, Tim Worfolk, David Quinn, Martin Woodcock

עריכה, כתיבה וטובי: יונתן אילן
עיצוב גרפי: סטודיו ליאת אפל

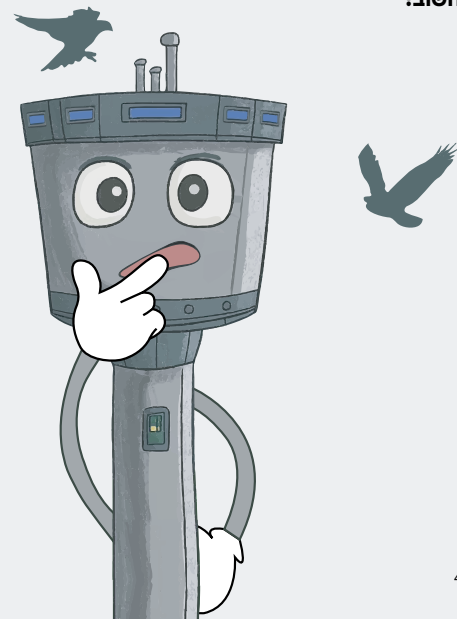
נְדִידָה

נדידת ציפורים היא תופעה המתרחשת בעת חילופי עונות בה מיליוני ציפורים עפות למרחקים רבים בין אזורים שונים בעולם. הנדידה מתרחשת לצרכי מזון, רבייה, קינון והסתגלות למזג האוויר.

הידעתם?

המזרח התיכון וישראל הם התחנה הכי גדולה בעולם לנדידת ציפורים!

ישראל משמשת אתר ביניים חשוב לאכילה ומנוחה עבור העופות הנודדים בזכות מיקומה בין המדבריות וגופי מים, ריבוי המזון ואתרי הלינה שבה. **יבנה קרובה לחוף ובה בריכות מים, ועצים רבים ולכן גם היא נשר יבשתי חשוב!**

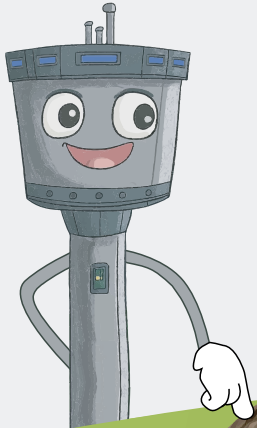

מסלולי נדידת הציפורים בעולם

- דרך ישראל והמזרח התיכון
- דרך ספרד ומרוקו
- דרך איטליה ותוניס

סיקֶז

הסיקסק אוהב מקורות מים וניזון מחרקים
הוא בונה את הקן שלו על הקרקע!

דוכיפֶת

הדוכיפת נבחרה להיות הציפור הלאומית של מדינת ישראל!
היא מזכירה בצבעיה העזים את צבעי הנמר וכאשר היא נוחתת לקרקע
לראשה נפתח כתר.

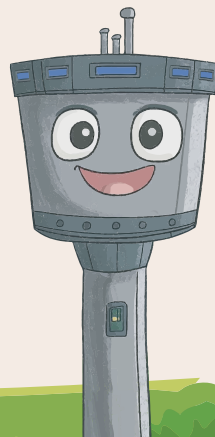
סְנוּנִית

אפשר למצוא את הסנונית בחניונים תת קרקעיים בבניינים ובחורים בקירות.
שימו לב לזנב המפוצל והארך שלה. הקן שלה הוא בצורת סלסילת בויץ.

נְשִׁלְדָג לְבָן חֲזָה

לשלדג צבעים ססגוניים וחזה לבן.
הוא מאוד קולני ויש לו מקור ארוך במיוחד המותאם
לשלות דגים ועל כן שמו (של - דג).

יוֹנֵת הַבַּיִת

יונת הבית היא מין מבוית שהתפתח מיונת הסלעים. יש לה כמה מופעי צבעים והיא מקננת במרפסות, גגות בניינים ומרכזי הקניות.

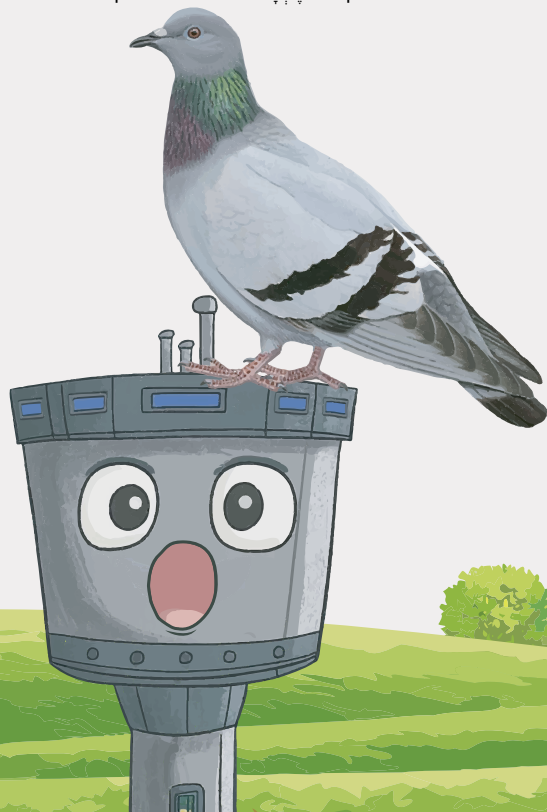
וכן, גם עלי!

הקול שהיא מוציאה מגרונה נקרא "הַמְיָה" והיא חיה בלהקות גדולות.

צוּצָלָת

רבים מתבלבלים בינה לבין יונת הבית, אבל היא שונה ממנה וקטנה ממנה. שמה צוצלת ניתן לה כי המייתה דומה לצלצל. בשונה מהיונים, צוצלות אינן חיות בלהקות אלא לרוב בזוגות.

בולבול צהוב שתי (ממושקף)

הבולבול היא ציפור שיר יציבה שאוהבת צמחייה. הטבעות סביב עיניה נראות כאילו היא מרכיבה משקפיים.
היא נקראת גם "זמיר" על שם קולותיה הרעשניים והנרגשים באור ראשון ולקראת החשיכה.

סיס חומות

מבקר בעיקר בקיץ ואוהב פתחי אורז, תריסים וארנזים.
הזוגות שומרים על קשר לאורך כל חייהם!
הוא רוב הזמן באוויר ואפילו צד שם את חרקיו.

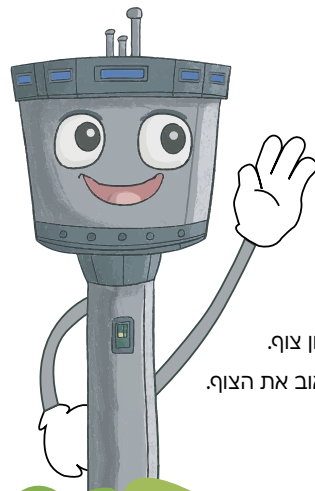
נחיליאלי

הנחיליאלי הלבן הוא ציפור "חורפת" המגיע לקראת הסתיו ונודד ברובו לקראת סוף החורף. הוא חברותי מאוד ואוהב לזלול חרקים. בעיר הוא מבקר במקומות חשופים כגון מדרכות וגינות.

צופית

ציפור קטנטונת שאוהבת פרחים עם המון צוף. המקור המחודד כלפי מטה מתאים לשאוב את הצוף. היא זריזה וקופצנית מאוד.

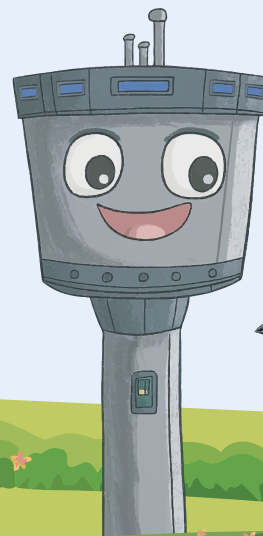
עורב אפור

העורב הוא מין מתפרץ. המשמעות היא שהוא משגשג הרבה בזכות האדם ובייחוד בזכות האשפה שהאדם משאיר. הוא עקשן ו"מחוספס" אוכל כל ושודד קנים של ציפורים אחרות. מקרקר חזק "קרקע קרקע קרקע".

צידור

צידור הבית היא ציפור המקננת בסביבת בני האדם. היא "פטפטנית" אך חברותית מאוד ונצפית בלהקות צפופות. ציפור הדרור מלווה את בני האדם עוד מתקופות קדומות ומוזכרת בתנ"ך. לאחרונה היא מאוימת רבות ונדחקת על ידי המיינות.

מינה

המינה היא מין פולש ומזיק.

היא הגיעה מהודו. ציפור חסרת פחד וקולנית מאוד. הביצים שלה בצבע

טורקיז והיא משתלטת לעיתים על קני דרורים ומגרשת אותם.

היא מקפידה לחזור בזוג לאותו מקום קימום שנה אחרי שנה.

דררה

הדררה היא מין פולש. מקורה הוא מקור "תוכי" אדום,

נופה ירוק עז זנבה ארוך מאוד. היא צווחנית נורא

ואוהבת לעבור בין עצי האקליפטוס בלהקות קולניות.

